

Masdevallia aphanes

Kg r. 1979

Herkomst

Zuid-Amerika. *Masdevallia aphanes* is afkomstig uit Equador en Peru alwaar deze soort voorkomt in de orchideeënrijke omgeving van Pomacochas, in de Provincie Amazonas. Deze *Masdevallia* groeit daar gemiddeld op een hoogte van 2100m, epifytisch in het nevelwoud, dat erg bedreigd wordt door de kaplustige bevolking. Het geslacht *Masdevallia* telt op dit moment 402 soorten maar wordt nog regelmatig uitgebreid als gevolg van nieuwe ontdekkingen.

Beschrijving

Zoals alle *Masdevallia*-soorten bezit ook deze soort geen pseudobulben. Het is een zodenvormende plant.

De plant is vrij klein van habitus: de bladeren zijn leerachtig en tot 3,5 cm lang en 0,5 cm breed. De bloemstengel is rond en tot 5 cm lang, deze ontwikkelt zich soms horizontaal maar eindigt meestal toch verticaal. De bloemstengel draagt één tot meerdere bloemen welke na elkaar bloeien en vrij klein zijn.

De kleur van de bloem is enigszins variabel maar over het algemeen is de kleur chocoladebruin. De sepaalstaarten die op de sepalenkelk staan, zijn hetzelfde gekleurd en hebben aan de binnenzijde 3 bruine strepen op een ietwat groen-bruinige ondergrond. Deze kleine *Masdevallia* is ondanks zijn geringe afmetingen toch een welkome afwisseling tussen de meer bekendere *Masdevallia*-soorten, en bij bezichtiging (met een loep) van de binnenzijde van de bloem valt toch de mooie tekening op en geeft deze de bloem een extra cachet. De petalen zijn geelgroen met soms een bruine tekening erop. Ze eindigen spits. De gelige lip is sterk gevlekt, met donkerbruine vlekken. Het zuiltje is gelig en 5 mm lang.

Cultuur

Masdevallia aphanes wordt in de kas gekweekt en is niet erg moeilijk in cultuur, de temperatuur die deze *Masdevallia* verlangt is gematigd, d.w.z. minimum nachttemperatuur 10 °C en in de zomer is het beter dat de temperatuur niet of zo weinig mogelijk hoger komt dan 25 °C.

Het gehele jaar door moet deze plant licht vochtig staan.

De watergift hangt sterk af van het potmateriaal in combinatie met de pot zelf. Daarover valt weliswaar veel te zeggen maar dat klopt eigenlijk nooit voor een ander. Zelf gebruik ik een mengsel van Dicksonia, Mexifern, sphagnum en fijne bark in de verhouding 45:40:5:10. Maar ik zou zeggen, gebruik uw eigen substraat omdat u daar al de nodige ervaring mee zult hebben. De plant kan natuurlijk ook op een blokje gekweekt worden.

Uitgave: Nederlandse Orchideeën Vereniging. Auteursrechten voorbehouden

In de zomer ongeveer 50% schermen tegen het direct zonlicht. Deze soort wil bij mij goed groeien en bloeien: de hoofd bloeitijd valt in onze zomer (mits de temperatuur niet te hoog wordt), maar de soort kan zowat het gehele jaar bloeien. Ze is mede daardoor een aantrekkelijke miniatuur-Masdevallia.

Etymologie (woordbetekenis)

Het woord *aphanes* is afkomstig uit het Grieks en betekent donker-onbekend-verbor-gen. Dit wijst op de bloemkleur en op het feit dat deze Masdevallia moeilijk te vinden is in zijn natuurlijke omgeving.

Wetenswaardigheden

Masdevallia aphanes komt al voor op een tekening van F.C. Lehmann. Deze tekening is al meer dan honderd jaar oud en bevindt zich in Kew Gardens te Londen en droeg de naam *M. trifurcata* maar er was geen beschrijving bij, noch herbariummateriaal of vindplaatsvermelding. Nadien is deze plant voor het eerst gevonden door hr. & mvr. Königer samen met B. Würstle en J. Meza nabij Pomacochas in het noorden van Peru. De omgeving van Pomacochas is een erg rijk gebied, vooral op het gebied van Masdevallia's. Er zijn daar in enkele jaren tijd 18 soorten gevonden die nieuw bleken te zijn voor de wetenschap. Enkele soorten die daar vandaan komen zijn *M. wurdackii*, *M. asterotricha*, *M. decumana*, *M. prodigiosa* en *M. lychniphora*.
Jan A.C. Schoonen.